

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Teorie psychického vývoje jedince

Vývojová teorie Sigmunda Freuda

Psychoanalýza S. Freuda nabízí originální koncepci duševního vývoje a osobnosti člověka. Všímá si zejména **dynamických faktorů psychiky** a je **deterministická** - _____ . Lidská psychika podle Freuda tvoří uzavřený energetický systém, v němž platí zákon o zachování energie (duševní, životní energie) – _____, které je podle psychoanalýzy sexuální, pudové podoby. Freud chápal lidský vývoj jako **přesunování tělesných zón, z nichž jedinec čerpá** _____ - člověk lokalizuje pocit slasti a blaha v průběhu své ontogeneze do různých tělesných oblastí. Každá vývojová etapa či fáze s sebou nese i určitý model setkávání jedince s okolním světem. Freudova koncepce duševního vývoje má pět stadií (etap, fází):

Fáze	Období	Zdroj slasti	Charakteristika
ORÁLNÍ			
	1-3 ROKY		
		GENITÁLIE	

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

			Potlačení sexuality, snaha o zdatnost a výkonnost i v oblasti poznávání (škola), socializace (vrstevníci), dodržování sociálních a etických norem.

Strukturu psychiky tvoří **Id, Ego a** _____. Novorozenec disponuje pouze *Id*, které funguje podle principu slasti, chce okamžité uspokojení bez ohledu na okolí. V důsledku výchovy se časem vynořuje *Ego* pracující podle principu reality, které se snaží usměrnit požadavky *Id* ve smyslu společenské přijatelnosti. V době vyřešení **Oidipovského (a Elektřina) komplexu** se tvoří *Superego*, které obsahuje **internalizované** (_____) zákazy a příkazy rodičů a funguje podle principu dokonalosti. Úkolem *Ega* je pak zjednodušeně řečeno sladovat koexistenci *Id* a *Superega* s ohledem na vnější svět.

Freud se zabýval vývojem člověka pouze do puberty. Celý život dospělého jedince je podle klasické psychoanalýzy de facto určen jeho prožitky v raném dětství. Jako největší slabina Freudovy teorie se často uvádí nevědeckost a přeceňování sexuálního pudu, jako největší přínos pak zdůraznění nevědomí a jeho dynamiky.

1. Vysvětlete pojmy: *dynamika, deterministický, fixace, genitálie, identifikace, inkorporace, internalizovaný, komplex, latence, libido, Oidipus, ontogeneze, psychoanalýza, reaktivita, stagnace, Superego*.

Použitá literatura a zdroje:

KOL. AUT. *Společenské vědy pro střední školy. 1. díl*. Brno: Didaktis, 2009. ISBN 978-80-7358-144-2.
ŘÍČAN, P. *Psychologie. Příručka pro studenty*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7178-923-2.